

Številka: 007-28/2025-MOK-4
Datum: 11. 3. 2026

Zadeva: Poročilo delovanja na področju starejših v letu 2025

Dne 8. 12. 2025 je župan Mestne občine Kranj s sklepom št. 007-28/2025-MOK-1 imenoval Komisijo za varstvo starejših v Mestni občini Kranj (v nadaljevanju Komisija). Komisijo sestavljajo predstavniki različnih organizacij, in sicer: Manja Zorko - podžupanja MO Kranj (predsednica Komisije), Andraž Jakelj - vodja Urada za družbene dejavnosti MOK (namestnik predsednice), Nadja Gantar - direktorica Doma upokojencev Kranj, Mateja Šmid - direktorica Ljudske univerze Kranj, Jana Lavtižar – ZD Kranj, Anja Jaksetič - Center za socialno delo Gorenjska, Stanislav Boštjančič - Forum starejših SD, Marjan Potrata - RKS, Območno združenje Kranj, Sonja Mašič - Medgeneracijsko društvo z roko v roki, Sonja Gregorič - Društvo upokojencev Kranj, Manja Vovk – MOK, Simona Purgar – MOK.

V Mestni občini Kranj smo na področju varstva starejših v letu 2025:

a. skrbeli in spodbujali razvoj neinstitucionalnih oblik socialnega varstva

1. Cilj, (do)plačevanja institucionalnega varstva vsem, ki jim je v skladu s predpisi to pripadalo (redna letna naloga), je bil dosežen.

Pri tem je bilo za:

- socialno varstvo starih namenjenih 660.025 € (2024 646.001 €), to je v povprečju na mesec za 72 upravičencev v 29. zavodih (2024 75 upravičencev v 29. zavodih),
- socialno varstvo invalidov namenjenih 806.933 € (2024 751.334 €), to je v povprečju na mesec za 52 upravičencev v 13. zavodih (2024 50 upravičencev v 11. zavodih).

Storitev se je (do)plačevala vsem, ki jim je v skladu s predpisi pripadala na podlagi izdane odločbe Centra za socialno delo Gorenjska.

1. Cilj, (do)plačevanje institucionalnega varstva v nadomestnih oblikah, to je stanovanjskih skupinah in bivalnih skupnostih vsem, ki jim je v skladu s predpisi to pripadalo (redna letna naloga), je bil dosežen.

Sredstva so bila realizirana v višini 27.656 € (2024 24.041 €) namenjena v povprečju na mesec za 5 upravičence v 2 stanovanjskih skupinah (2024 za šest upravičencev v dveh stanovanjskih skupinah).

Storitev se je (do)plačevala vsem, ki jim je v skladu s predpisi pripadala na podlagi izdane odločbe Centra za socialno delo Gorenjska.

2. Cilj, povečati storitev pomoč družini na domu z večjim številom zaposlenih socialnih oskrbovalk s tem nudenje pomoči na domu večjemu številu uporabnikov (redna letna naloga), ni bil delo dosežen.

Zaradi pomanjkanja kadra socialnih oskrbovalk smo prvotni plan, da bo storitev pomoč družini na domu v letu 2023 nudilo v povprečju na mesec 34,5 zmanjšali na 29 oskrbovalk. V letu 2022 je bilo v povprečju

23,5 oskrbovalk na mesec, pri tem jih je v mesecu decembru 2022 bilo le še 19. Po tem datumu se je trend upadanja socialnih oskrbovalk ustavil in se rahlo obrnil. Tako je v letu 2023 pomoč družini na domu v povprečju na mesec nudilo 21 oskrbovalk, v letu 2024 pa 22 oskrbovalk, v letu 2025 pa ponoven upad na 19,5 oskrbovalk v povprečju na mesec. Navedeno je pomenilo, da pomoč družini na domu tako kot v letu 2022 tudi v letu 2023, 2024 in 2025 ni bila nudena vsem pomoči potrebnim.

Domu upokojencev Kranj za lažje delo že vrsto let zagotavljamo vozni park, v letu 2025 so imeli tako 6 bencinskih vozil in 5 električnih vozil. V letu 2025 smo za službo pomoč družini na domu zagotovili 526.615€ (2024 553.530; 2023 497.923€; 2022 564.798€; 2021 609.380€).

3. Zagon dolgotrajne oskrbe

Dolgotrajno oskrbo ureja Zakon o dolgotrajni oskrbi (v nadaljevanju: ZDOsk-1), ki v središče obravnave postavlja posameznika in posameznico, cilja na ohranjanje njihove samostojnosti in zagotavlja oskrbo po meri. Jedro vizije dolgotrajne oskrbe je krepiti mrežo storitev v skupnosti, ki bo vsem, ki potrebujejo dolgotrajno oskrbo, omogočila, da čim dlje ostanejo v domačem okolju. Hkrati pa je cilj dolgotrajne oskrbe tistim, ki institucionalno varstvo potrebujejo, zagotoviti, da bo zanje to tudi bolj finančno dostopno in dosegljivo.

Zakon o dolgotrajni oskrbi (Uradni list RS, št. 84/23, 112/24 in 44/25) je stopil v veljavo 3.8.2023 in predvidel postopno uveljavljanje pravic v letu 2024 in 2025. S 1.1.2024 se je pričela uveljavljati pravica do oskrbovalca družinskega člana, s 1.7.2025 so stopile v veljavo dolgotrajna oskrba na domu, E-oskrba ter pravica do storitev za krepitev in ohranjanje samostojnosti. S 1.7.2025 se je tudi uvedlo obvezno plačevanje prispevka za dolgotrajno oskrbo. S 1.12.2025 so začele veljati pravice dolgotrajna oskrba v instituciji, denarni prejemek ter nadomestna oskrba za oskrbovalce družinskega člana.

Dolgotrajna oskrba predstavlja sistem ukrepov, storitev in aktivnosti, namenjenih osebam, ki so zaradi posledic bolezni, starostne oslabelosti, poškodb, invalidnosti, pomanjkanja ali izgube intelektualnih sposobnosti v daljšem časovnem obdobju ali trajno, odvisne od pomoči drugih oseb pri upravljanju osnovnih in podpornih dnevnih opravil. Med osnovna dnevna opravila spadajo prehranjevanje in pitje, osebna higiena, oblačenje in slačenje, gibanje, priprava na spanje in počitek. Podporna dnevna opravila pa so gospodinjska opravila, nakup živil in življenjskih potrebščin, prinašanje, priprava in postrežba obrokov.

Pogoji za upravičenost do dolgotrajne oskrbe so, da ima oseba lastnost zavarovane osebe v obveznem zavarovanju za dolgotrajno oskrbo vsaj 24 mesecev v obdobju zadnjih 36 mesecev pred uveljavljanjem pravic do dolgotrajne oskrbe, da ima stalno ali začasno prebivališče v Republiki Sloveniji, da se uvrsti v eno izmed petih kategorij dolgotrajne oskrbe in da ne prejema primerljivih pravic (dodatek za pomoč in postrežbo, institucionalno varstvo po Zakon o socialnem varstvu, osebna asistenca). Po ZDOsk-1 ima zavarovana oseba iz zavarovanja za DO možnost koriščenja nedenarnih pravic v obliki celodnevne DO v instituciji, dnevne DO pri izvajalcu DO, DO na domu in oskrbovalca družinskega člana ter denarne pravice v obliki denarnega prejemka.

Postopek za pridobitev pravic do dolgotrajne oskrbe poteka na način, da oseba odda vlogo za uveljavljanje pravic na vstopno točko za dolgotrajno oskrbo. Vstopna točka najprej preveri izpolnjevanje pogojev, nato se svetovalci za dolgotrajno oskrbo dogovorijo za obisk na domu, kjer pridobi potrebne informacije za pripravo ocene upravičenosti do dolgotrajne oskrbe in načrta priporočenih storitev. Vstopna točka za dolgotrajno oskrbo na centru za socialno delo nato izda odločbo iz katere je razvidna kategorija dolgotrajne oskrbe (od 1. do 5.), v katero se je zavarovanec uvrstil. Na podlagi kategorije upravičenosti se upravičenec sam odloči katero obliko izvajanja oskrbe želi koristiti. Za koriščenje pravic mora upravičenec v roku treh mesecev od vročitve odločbe skleniti osebni načrt pri izvajalcu dolgotrajne oskrbe v njegovi občini bivanja. To stori na način, da se skupaj s koordinatorjem zaposlenim pri izvajalcu dogovori katere pravice oz. storitve bo koristil.

Na Gorenjskem je vseh 18 občin do konec leta 2025 izbralo izvajalce dolgotrajne oskrbe v instituciji in vse občine, razen občine Naklo, so izbrale izvajalca dolgotrajne oskrbe na domu. Zaradi ne-vzpostavitve informacijskega sistema za izdajo odločb za dolgotrajno oskrbo, je obravnava vlog na vstopni točki zahtevnejša in posledično dolgotrajnejša. Posledično so nastali veliki zaostanki pri izdaji odločb, na katere bodo ljudje čakali tudi do pol leta.

Dolgotrajno oskrbo na domu v Mestni občini Kranj na podlagi sklenitve pogodbenega razmerja opravlja javni zavod, katerega ustanovitelj je Republika Slovenije, to je Dom upokojencev Kranj, ki opravlja že storitev pomoč družini na domu. Mestna občina Kranj in Dom upokojencev Kranj sta dne 15. 9. 2025 podpisali pogodbo o izvajanju storitev dolgotrajne oskrbe na domu. Dom upokojencev Kranj je za izvajanje dolgotrajne oskrbe na domu tudi vpisan v register izvajalcev dolgotrajne oskrbe. Konec leta 2025 so začele

prihajati vloge. Dom upokojencev Kranj je v okviru izvajanja nalog dolgotrajne oskrbe uspešno izdelal prvih šest osebnih načrtov dolgotrajne oskrbe. Osebnih načrtov so bili v skladu s predpisanimi postopki posredovani Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije ter vstopni točki Centra za socialno delo Kranj. Postopek priprave osebnih načrtov je potekal skladno z veljavno zakonodajo in razpoložljivimi kadrovskimi ter organizacijskimi zmožnostmi. Z nadaljnjim izvajanjem osebnih načrtov bodo nadaljevali postopno in v skladu z določenimi prioritetaми.«

4. Cilj, e-oskrbe in spodbujanje koriščenja te storitve (redna letna naloga), je bil dosežen. V letu 2025 smo v MOK doplačevali storitev e-oskrbe v višini 5€ za v povprečju 7 (2023 4; 2022 6; 2021 8) upravičence na mesec. Sredi leta 2022 so namreč izključno novi uporabniki dobili možnost brezplačne e-oskrbe pri Telekomu, trenutno imamo 6 uporabnikov. V MOK smo večkrat pozvali pristojne, da bi tudi obstoječi uporabniki pridobili brezplačno storitev e-oskrbe, pri tem le trije obstoječi in vsi novi uporabniki niso prejeli brezplačne e-oskrbe. Za ta namen smo zagotovili 370€ (2024 280€; 2023 235€; 2022 380€; 2021 385€).

5. Cilj, razvoj medgeneracijskega centra (redna letna naloga), je bil dosežen. MOK letno zagotavlja večino potrebnih sredstev za delovanje Medgeneracijskega centra Kranj, ki ga upravlja Ljudska univerza Kranj. V letu 2025 je bilo za blago in storitve namenjenih 33.750,57 EUR, za plače zaposlenim v programu medgeneracijskega sodelovanja 52.289 EUR in za sofinanciranje letnega programa medgeneracijskega sodelovanja z namenom uresničevanja temeljne ideje medgeneracijskega sodelovanja 12.000 EUR. Tako je bilo omogočeno brezplačno vključevanje vsem trem generacijam (otroci in mladi, srednja generacija in starejši), še posebej ranljivim občanom, ki so tako imeli dostop do kakovostnih vsebin in vključevanja v družbo. Vključenih je bilo 1.919 (1.610 v letu 2024, 1.444 v letu 2023; 1.038 v letu 2022) enkratnih uporabnikov, ki so opravili 10.792 (11.909 v letu 2024, 12.111 v letu 2023; 9.187 v letu 2022) obiskov aktivnosti. Izvedenih je bilo 2.630 (2.927 v letu 2024, 3.376 v letu 2023; 2.470 v letu 2022) ur različnih aktivnosti.

6. Cilj, sofinanciranje nevladnih organizacij na področju socialnega varstva in sofinanciranje društev upokojencev in spodbujanje njihovega razvoja (redna letna naloga), je bil dosežen. Se izvaja, MOK je v letu 2022 zagotovila 5.000€ dodatnih sredstev za namene prijave za področje starejših, skupaj 123.400 € (2021 122.000€), v letu 2023 125.500 € in enako v letu 2024 ter letu 2025. MOK je poleg tega v letu 2025 sofinancirala iz proračuna pet društev upokojencev, ki so se prijavi na javni razpis za sofinanciranje upokojenskih društev v letu 2025, v skupnem znesku 20.022,00 EUR

7. Reševanje problematike starejših na Centru za socialno delo Gorenjska
Center za socialno delo se v pomoč starejšim vključi na podlagi pobud, katere prejme s strani uporabnika, ki potrebuje pomoč, s strani bolnišnic, zdravstvenih domov, svojcev, sosedov ipd. Znotraj področja varstva starejših oseb Center ponuja storitev prvo socialno pomoč in osebno pomoč ter druge neopredeljene naloge, t.i. "krizne intervencije".
Center opravlja obiske starejših na terenu, z njimi opravi pogovor, jih seznanji z možnimi oblikami pomoči ter ureja pomoč, pomaga pri izpolnjevanju ter oddaji potrebnih vlog za urejanje potrebne pomoči. V kolikor ima posameznik svojce, otroke, druge družinske člane, jih Center spodbuja k urejanju potrebne pomoči ter jih pri tem usmerja, informira, podpre. V kolikor posameznik, ki nujno potrebuje domsko varstvo, pomoč na domu, dostavo kosil, urejanje prevozov, oddajo vlog in nima nikakršne socialne mreže pa se vključi Center pri tem ima vlogo povezovalnega člana med posameznikom in obliko pomoči.
Starejši nad 65 let potrebujejo vse več zdravstvene oskrbe, pritisk za namestitev starejših ljudi v socialne in zdravstvene ustanove je čedalje večji. Uporabni ali njihovi svojci se na Center obračajo v stiskah, ko želijo hipno ureditev prostega mesta v domu. Krizne namestitve naj bi izvajali domovi, pri čemer se v praksi naleti na ovire. Začasne namestitve je potrebno rezervirati v naprej, na prosto mesto in možnost sprejema pa se čaka tudi po več mesecev ali let. Čakalne vrste se pojavijo tudi pri urejanju pomoči družini na domu. Olajševalna okoliščina je vzpostavitev sistema dolgotrajne oskrbe, ki posameznikom omogoča, da preko pripadajočih storitev oziroma pravic delujejo preventivno in omogočajo, da posameznik ostaja čim dlje v domačem okolju. Za osebe, ki že bivajo v domu in ki koristijo dolgotrajno oskrbo v instituciji ter uveljavljajo pravico do oprostite plačila je Center konec leta 2025 začel s prevedbo oprostitev plačila standardne nastanitve in prehrane pri izvajalcu dolgotrajne oskrbe.

8. Cilj, ohranitve javnih del vsaj v obsegu leta 2019 (redna letna naloga) v letu 2025 ni bil dosežen. Cilju ohranitve javnih del vsaj v obsegu leta 2019 (redna letna naloga) smo sledili skladno z letnimi javnimi povabili Zavoda RS za zaposlovanje in finančnimi možnostmi tako države kot občine do leta 2024. Javna dela so dobro potekala. Programa javnih del z nazivom Družabništvo in spremljanje sta potekala v Domu upokoјencev Kranj in v Centru slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka s skupno vključenimi devetimi brezposelnimi osebami (6 v letu 2023, 11 v letu 2022, 6 v letu 2023, 3 v letu 2024). Za ta namen je Mestna občina Kranj v proračunu za leto 2024 porabila 30.155,22 € (22.855,82 € v letu 2023; 47.240,47€ v letu 2022, 22.855,82 € v letu 2023), v Strategiji pa smo si zadali cilj 65.000 €, zato je bil cilj le delno dosežen. Zaradi pomanjkanja kadra na trgu delovne sile v letu 2025 v proračunu Mestne občine Kranj niso bila zagotovljena sredstva za izvajanje javnih del, zato programov v tem letu ni bilo mogoče izvajati.

9. Cilj, vzpostavitev počitniškega varstva otrok v domu upokoјencev je bil delno dosežen. Navedeni cilj je bil predviden, da se vzpostavi najkasneje v letu 2024. Dom upokoјencev Kranj pa je v letu 2021 počitniško varstvo vzpostavil za otroke zaposlenih od 1-4. razreda v okviru projekta družini prijazno podjetje. Zaradi epidemioloških razlogov so se zadeve upočasnile. V letu 2022, 2023 in tudi v letu 2024 in letu 2025 pa za počitniško varstvo otrok ni bilo interesa, zato projekt ni bil realiziran.

Se je pa realiziralo počitniško varstvo v okviru Ljudske univerze Kranj. V okviru Ljudske univerze Kranj se je v medgeneracijskem centru brezplačnih počitniških aktivnosti udeležilo 93 (v letu 2024 103, v letu 2023 100) različni otrok v starosti od 6 do 12 let. Brezplačne počitniške aktivnosti so se izvajale 9 tednov, na dan jih je obiskalo povprečno 15 otrok. 45 otrok se je udeležilo PAK 2023 v dveh terminih.. Največ otrok je prišlo iz OŠ Staneta Žagarja (56), OŠ Stražišče (21) in OŠ Jakoba Aljaža (14) in OŠ Matije Čopa (8). 26 otrok je izpolnjevalo pogoj za brezplačno obiskovanje počitniških aktivnosti.

V okviru Ljudske univerze Kranj je tako kot v letu 2024 tudi v letu 2025 potekalo sofinanciranje počitniških aktivnosti na štirih dodatnih lokacijah. Ljudska univerza Kranj je na počitniških aktivnostih zabeležila 177 (leta 2024 174, leta 2023 188) obiskov, ki jih je opravilo 134 (leta 2024 132, leta 2023 144) različnih otrok v starosti 6 do 12 let. Na OŠ Stražišče, OŠ Janeza Puharja – Center in OŠ Predoslje so izvajali počitniške aktivnosti po štiri tedne. Na OŠ Predoslje so zabeležili skupno 60 obiskov, OŠ Stražišče 60 obiskov in OŠ Janeza Puharja – Center 57 obiskov. 9 otrok se je udeležilo PAK 2025 v dveh terminih, 4 otroci pa so se udeležili PAK 2025 v treh terminih. Največ otrok je prišlo iz OŠ Stražišče (38), OŠ Janeza Puharja (26) in OŠ Predoslje (25).

10. Cilj, tedenskega medgeneracijskega vključevanja osnovnih šol v delovanje Doma upokoјencev Kranj, je bil delno dosežen.

Dom upokoјencev Kranj je tako kot že v letu 2022, 2023, 2024 in tudi v letu 2025 izvedel veliko medgeneracijskega sodelovanja z vrtci, šolarji, dijaki in študenti kranjske občine, in sicer:

- vrtci: 1x mesečno so nastopili v domu upokoјencev na praznovanju rojstnih dni; 1x mesečno so nastopili na oddelku Spominčica in 1x mesečno v Dnevnom centru, slednjega je 1 x mesečno obiskal tudi zasebni vrtec Dobre tete, obisk otroških pustnih mask v domu, voščilnice stanovalcem pred novim letom.
- osnovne šole: dom je sodeloval z učenci OŠ Staneta Žagarja (kostanjev piknik in medgeneracijsko druženje, meseca julija so na sladolednem pikniku zapeli in zaplesali otroci iz Medgeneracijskega centra Ljudske univerze Kranj; učenci OŠ France Prešeren so jim poslali novoletne voščilnice,
- srednje šole: s Srednjo ekonomsko, storitveno in gradbeno šolo so izpeljali medgeneracijsko druženje v mesecu decembra ko so dijakinje urejale pričeske, delale manikuro, druge dijakinje in dijaki pa so s stanovalci postavljali božične smrečice po enotah doma in pripravili kulturni program na praznovanju rojstnih dni ter izdelali božično-novoletne voščilnice za stanovalce doma);
- univerza: s študenti UM Fakultete za organizacijske vede so pripravili voščilnice za stanovalce in izvedli 5 medgeneracijskih srečanj s stanovalci. Stanovalci so obiskali tudi FOV v Kranju; s študentkama Fakultete za socialno delo in stanovalkami pa smo pripravili 2 ustvarjalni delavnici.
- 2025 redni obiski otrok iz vrtca vsak mesec ob zabavi za rojstni dan, nastopal je zbor DU Šenčur, obisk učencev OŠ Stane Žagar z namenom pomoči pri okrasitvi jelk.

11. Cilj, razvoj prostoferja, je bil dosežen.

Projekt Prostofer za starejše in invalidne osebe je v MOK zaživel v sredini meseca septembra 2021 in je zagotavljal brezplačen prevoz starejšim in invalidom s pomočjo že 21 aktivnih voznikov prostovoljcev za več kot 500 uporabnikov. Prevozi so namenjeni občanom in občankam MOK nad 65 let, mlajšim

upokojemcem in invalidom, ki ne vozijo sami, imajo slabše povezave z javnim prevozom, so prejemniki socialne pomoči, varstvenega dodatka, imajo nizke pokojnine in nimajo sorodnikov, ki bi se jim nudilo prevoz. V letu 2025 je bilo z dvema voziloma opravljenih 958 potrjenih brezplačnih prevozov (v letu 2024: 927, v letu 2023: 742, v letu 2022: 712). Ker vsak prevoz vključuje pot od upravičenca do ciljne točke in povratni prevoz nazaj k upravičencu, skupno število dejansko opravljenih voženj znaša 1.916. Največ prevozov je bilo tako kot v letu 2023, 2024 tudi v letu 2025 opravljenih do Splošne bolnišnice Jesenice in Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana in do ZD Kranj.

12. Cilj, spodbujanja neformalnih oblik sosedskih pomoči in stanovanjskih skupnosti za starejše z upoštevanjem primerov dobrih praks in spodbujanjem neformalne solidarnostne pomoči za starejše, je bil dosežen.

O neformalni oskrbi govorimo, kadar jo izvajajo družina, bližnji sorodniki, prijatelji ali sosedje; oskrbovalci niso profesionalci oziroma niso usposobljeni za izvajanje oskrbe ali pa so pridobili določene veščine na usmerjenih tečajih; za svoje delo niso plačani; izvajajo različne aktivnosti (tudi tiste, ki jih izvajajo poklicni izvajalci) vključno s čustveno podporo in nimajo omejenega časa oskrbe in običajno niso deležni pravic socialnega varstva.

RKS OZ KRANJ je tudi v letu 2025 izvedel 1. tečaj laične nege bolnika, ki je bil v prostorih RKS OZ Kranj, hkrati pa so usposobljeni predstavniki tudi na terenu predstavili delovanje TPO (temeljnih postopkov oživljanja in delovanje AED (defibrilator), za vse tiste, ki so se želeli vključiti in tudi sami poskusiti. Aktivnosti so izvajali v celotnem letu na različnih lokacijah (krajevne skupnosti, invalidska društva, knjižnica Kranj, trgovski centri, itd.) v skupnem trajanju več kot 100 ur. Izvajajo ga licencirani predavatelji Prve pomoči.

Prostovoljke in prostovoljci Krajevnih organizacij RKS OZ Kranj so v letu 2025 obiskali pomoči potrebne starejše prebivalce krajevne skupnosti. Z obiski so zaznali njihove potrebe po pomoči, stiske in druge želje, ki so jih v nadaljevanju v večini primerov tudi uspešno rešili. Situacije so reševali s pogovori, prevozi, humanitarnimi pomočmi itd. So se pa ponovno srečali s problematiko pridobivanja uradnih informacij na ustreznih inštitucijah (UE) o številu starejših prebivalcev nad določeno starostjo v MOK, saj bi le tako lahko zagotovili ustrezno pomoč in dodatno detektirali težave starejših. GDPR to v tem času ne omogoča.

Prav tako je RKS OZ Kranj obiskal varovance domov starejših občanov, se z njimi pogovorili, jim prisluhnili in hkrati so jih tudi vse obdarili. V MOK več kot 232 oseb, skupno vseh na področju pokrivanja RKS OZ Kranj pa 780, zaradi novega DSOja v Šenčurju (v letu 2025).

V letu 2025 je RKS OZ Kranj še vedno pomagal tudi novim beguncem iz Ukrajine, na novo beležijo 8 novih družin, ob dejstvu da so pomagali tudi ukrajinskim beguncem iz leta 2022, 2023 in 2024 skupno več kot 240 osebam. Med njimi je bila več kot ena tretjina starejših (65), ki so jim prav tako pomagali z različnimi načini pomoči (hrana, oblačila, obutev, svetovanje, prevozi). Za omenjene potrebe so tudi tokrat uporabili lastna sredstva.

Med letošnjimi številnejšimi humanitarnimi dogodki so bili tudi klici s strani CSDja in Policijske postaje Kranj, v prvem primeru so potrebovali hrano in oblačila oz. finančna sredstva za njihove uporabnike, v drugem primeru (policija) pa so bile želje po oblačilih in obutvi za različne uporabnike (begunci, priporniki, itd.). Prav vsem pomoči potrebnim so na RKS OZ Kranj pomagali, še posebej pozornost so namenili starejšim, ki niso imeli bližnjih ali sorodnikov.

RKS OZ Kranj se je v letu 2025 povezal tudi z LUK in DU Kranj. Za 16 socialno ogroženih članov DU Kranj so pripravili pakete hrane (humanitarna pomoč) in jih tudi dostavili. Izvedli so tudi številne preventivne meritve krvnega tlaka itd.

Pomemben je tudi projekt Društva upokojemcev Kranj: »Starejši za starejše«. Na podlagi pridobljene evidence pri MO Kranj, ki pa je starejšega datuma število prebivalcev starejših od 69 let je 4276 po podatkih ZDUS za leto, ki je sicer nepopolna, ker vsebuje tudi pokojne, odseljene ali priseljene upokojemce stare nad 69 let, so v letu 2025 do 31. decembra uspeli obiskati in anketirati 524 upokojemcev. Podatki o preseljenosti in umrljivosti pa se spreminjajo med letom. V letu 2025 so dosegli 59,68 % izpolnitev letnega plana. Nekateri so obiske odklanjali in niso dovoli popisa kljub večkratnemu obisku prostovoljke ali koordinatorke. Ti obiski niso upoštevani v evidenci izpolnitve plana. V Kranju je namreč velik problem dobiti prostovoljke, ki bi bile pripravljene sodelovati pri projektu »Starejši za starejše«. Problem je tudi v tem, ker je Kranj blokovsko naselje. V blok težko vstopiš, pa še drug drugega, čeprav so na istem naslovu, ne poznajo. Pokritje ciljne skupine je 45,96 % glede na seznam upokojemcev iz preteklega obdobja. Prvih obiskov so letos opravili 15, ponovno pa so obiskali 462 oseb. Umrljih je bilo 39 oseb, premeščenih v dom 7, nekaterih pa tudi niso našli. V letu 2025 je delo opravljalo od 6 do 8 aktivnih prostovoljk. V prvi polovici

leta je bilo 8 prostovoljk, potem se je ena prostovoljka preselila na Štajersko. Novih prostovoljk, pa žal ni in s tako majhnim številom prostovoljk je težko delati. Pomoč je bila v glavnem družjenje, pomoč pri hišnih opravilih, sprehod, branje in spremstvo h maši in v trgovino in dostava humanitarnih paketov.. Kljub majhnemu številu prostovoljk se je opravilo kar 843 ur prostovoljnega dela in še veliko ur vnašanja podatkov in koordiniranja projekta. Veliko nejevolje so prostovoljke doživljale pri obiskih zaradi slabih socialnih pogojev, prav tako materialnih. Nujno potrebnih pomoči se je oskrbelo s paketi RK 16 oseb. Socialna komisija pa je dobila 14 vlog za dodelitev neprofitnega stanovanja. Dva prosta stanovanja se je dodelilo.

LUK je v okviru občinskega letnega programa vseživljenjskega učenja 76 starejšim odraslim - upokojencem sofinancirana članarino za Univerzo za starejše na LUK v višini 14,50 EUR, kar je spodbujalo starejše k vključevanju v izobraževalne programe in ohranjanje socialnih stikov. V okviru občinskega programa KR ZA starejše pa je bilo izvedenih 11 (30 v letu 2024, 29 v letu 2023, 18 v letu 2022). brezplačnih tečajev za starejše, v katere se je vključilo 94 (199 v letu 2024, 160 v letu 2023, 173 v letu 2022) starejših, ki je izvedlo 144 (235 v letu 2024, 233 v letu 2023, 173 v letu 2022) obiskov programov, izvedenih pa je bilo 224 (415 v letu 2024, 410 v letu 2023, 288 v letu 2022) izobraževalnih ur. Mestna občina Kranj je za program namenila 6.000 EUR (12.000 EUR v letu 2024, 12.000 EUR v letu 2023, 12.000 EUR v letu 2022).

13. Cilj, izvedbe letnih izobraževanj s področja demence, je bil dosežen.

Na DTP (demenci prijazna točka) LUK (Ljudska univerza Kranj) so se po pomoč obrnili 3 svojci oseb z demenco (v letu 2024 6), večinoma upokojenci, ki skrbijo za svoje starše ali zakonce. Iskali so informacije o začetnih znakih demence, razvoju demence, o možnostih pomoči v njihovem okolju, pravicah oseb z demenco in njihovih svojcev, možnostih vključitve oseb z demenco v družabne aktivnosti in svojcev v pogovorne skupine.

Iz društev upokojencev Stražišče in Žabnica so se obrnili na LUK v želji po nadaljevanju uspešnih in dobro obiskanih delavnic Umovadbe. Izvedenih je bilo 16 umovadb, ki jih je obiskalo 180 udeležencev (17 umovadb in 146 udeležencev v letu 2024).

V sodelovanju z zunanjimi izvajalci in strokovnjaki na področju demence smo izvedli naslednja predavanja: Nina Mozetič: Fit možgani: Ostani miselno fit (17 udeležencev), Mostovi dialoga (10 udeležencev), Fit možgani: praktična delavnica (12 udeležencev), Kako doseči ravnovesje in harmonijo za bolj izpolnjeno življenje v starosti (19 udeležencev), Elvira Suhonič: Ko spomini bledijo (19 udeležencev), Delati ob človeku, ne nad njim (14 udeležencev), Odnosi so ogledalo (12 udeležencev), Erika Križnar: Možgani v akciji; kako ohraniti miselno ostrino skozi leta (19 udeležencev), Možgani v akciji II (10 udeležencev).

Izvedli so dve delavnici za širšo javnost z naslovom Bolezni, ki povečujejo tveganje za demenco (26 udeležencev). Tradicionalno so izvedli Sprehod za spomin, ki se ga je udeležilo 83 udeležencev. K sodelovanju so povabili tudi Dr. Vojka Kavčiča, ki je izvedel predavanje: Prepoznati in razumeti Alzheimerjevo bolezen – novi pristopi k diagnosticiranju demence (177 udeležencev). Skupaj je LUK izvedla 29 dogodkov, katerih se je udeležilo 601 udeležencev (32 dogodkov in 617 udeležencev v letu 2024).

14. Cilj, izvedbe dejavnosti, ki omogočajo aktivnost in ustvarjalnost v vseh življenjskih obdobjih, skrb za zdravje in medgeneracijsko sodelovanje ter solidarnost je sicer zastavljen, da se realizira najkasneje v letu 2024, je pa potekal že v letu 2021, 2022 in 2023

LUK je izvajala in razvijala aktivnosti medgeneracijskega centra namenjene starejšim. Uspešno je izvedla Konferenco KR ZA starejše z naslovom *Varnost na vsakem koraku in ob vsakem kliku*, ki je posredovala vsebine za takojšnjo uporabo v življenju starejših na področju varnosti ter s tem kakovostnega življenja starejših v MOK. Konference se je udeležilo 59 (65 v letu 2024, 53 v letu 2023, 39 v letu 2022) udeležencev. Pester program je posredoval zanimive in uporabne aktivnosti in teme, ki starejše spodbujajo k odgovornosti za lastno varnost, ki so jih posredovali zunanji izvajalci LUK-a. Predstavljena je bila tudi gospodinjska skupnost v Davči.

15. Cilj, izvedbe usposabljanj za prostovoljce letno, organiziranje prostovoljstva in spremljanje prostovoljstva v MOK je bil dosežen s sistematično organiziranostjo prostovoljstva v MOK.

Organizacije in njihovi izvajalci se srečujejo s problematiko pomanjkanja in boljšega organiziranja prostovoljcev. V MOK želimo bolj kakovostno organizirati proces prostovoljnega dela v lokalnih prostovoljnih organizacijah tudi na področju starejših ter podati večjo strukturno podporo prostovoljnemu delu v našem lokalnem okolju. Zakon o prostovoljstvu zaenkrat občinam ne omogoča, da s prostovoljci podpisuje dogovore, zato v MOK sodelujemo z Ljudsko univerzo Kranj. MOK je že šesto leto zapored prejela naziv prostovoljstvu prijazna občina s strani Slovenske filantropije. Na portalu Slovenske

Filantropije »prostovoljstvo.org« so registrirani prostovoljci iz vse Slovenije, kjer so tedensko obveščeni o prostovoljskih priložnostih v njihovem kraju. Konec leta 2023 se je občinam omogočilo, da na svojih spletnih straneh objavijo posredovalnico, ki bo prikazovala kraje in priložnosti, ki so aktualni tudi za MOK. Svoje aktivnosti na tem področju želi MOK nadgraditi ter ponuditi prostovoljcem in prostovoljnimi organizacijam enotno platformo za prostovoljstvo v MOK. V ta namen sta bila pripravljena dva obrazca kot povabilo k spletni registraciji za prostovoljca – preko spletnega obrazca z digitalnim podpisom ali v fizični obliki, kar bi omogočalo, da se v Kranju objavi prostovoljno delo, vsi prostovoljci so bili o tem obveščeni po elektronski pošti.

V letu 2024 smo v MOK tako kot v letu 2023 v sodelovanju z LUK organizirali zanimiva in koristna usposabljanja za prostovoljce in za mentorje prostovoljcev, z naslednjimi programi: Uvodno usposabljanje za prostovoljce, Motiviranje in spremljanje prostovoljcev, Vodenje skupine in skupinska dinamika ter Povezovalna komunikacija v prostovoljskem delu, ki jih je obiskalo 40 prostovoljcev.

V letu 2025 smo v MOK tako kot v letu 2023 in 2024 v sodelovanju z LUK organizirali zanimiva in koristna usposabljanja za prostovoljce in za mentorje prostovoljcev, z naslednjimi programi: Socialne igre za razvoj povezane skupine, Osvežitveni tečaj Prve pomoči in Umetna inteligenca pri delu, ki jih je obiskalo 27 prostovoljcev.

16. Cilj oblikovanja stanovanjske politike, ki bo predvidevala različne oblike stanovanj za starejše (npr. stanovanjske skupnosti za starejše,...) je bil delno dosežen.

Sprejet je bil Stanovanjski program MOK za obdobje od 2021 do 2026, kjer so vključili tudi stanovanjsko problematiko starejših. Predviden je letni odkup stanovanj (od starejše/ga občanke, občana MOK odkupi in plačuje doživiljenjsko rento), starejši pa lahko tudi sodelujejo na Javnih razpisih za dodelitev občinskih neprofitnih stanovanj v najem in se jim stanovanje lahko dodeli v skladu z dokončno prednostno listo za dodelitev neprofitnega stanovanja v najem.

MOK načrtuje gradnjo »Severna vrata« z mehanizmom javno-zasebnega partnerstva. V načrtu je izgradnja poslovno-stanovanjskega kompleksa, ki bo namenjen zdravstveno-storitveni dejavnosti (za potrebe zavodov Osnovno zdravstvo Gorenjske in Gorenjske lekarne) ter v delu stanovanj, zavedeno tudi za oskrbovana stanovanja. Gre pa lahko za navadno stanovanje, kjer je tudi možnost namestitve gumba za klic na pomoč.

Z vzpostavitvijo javne najemne službe bi lahko dobili več novih, najemnih javnih stanovanj, ki bodo primerni tudi za starejše in invalide.

17. Cilj, nadaljevanja izvajanja programov za starejše v Mestni knjižnici Kranj (MKK) in zagotovitev še večje dostave knjig na dom starejših, je bil dosežen. Poročilo je podala ga. Maja Vunšek, direktorica MKK:

»V okviru zdravstvenega koticčka smo v Mestni knjižnici Kranj (MKK) sodelovali z različnimi inštitucijami in društvi, ki v knjižnici izvajajo tematska predavanja in delavnice. Program predavanj je bil organiziran najmanj enkrat mesečno, praviloma ob torkih. V Zdravstvenem koticčku so bila na voljo informativna gradiva s področja zdravja.

Redno smo sodelovali s Centrom za krepitev zdravja Kranj, ki je v MKK enkrat do dvakrat mesečno izvajal svetovalne delavnice na temo ohranjanja zdravja (prehrana, gibanje, sprostitvene tehnike, inkontinenca, spanje ipd.).

Izvajali smo medgeneracijska bralna srečanja, ki so potekala vse leto v različnih terminih. Trenutno deluje 22 skupin, ki jih vodi 19 usposobljenih prostovoljcev ter strokovni delavci knjižnice. Za udeležence, ki niso zmožni priti v knjižnico, smo redno izvajali srečanja tudi v njihovih inštitucijah (DU Kranj, DSO Naklo in Preddvor, oskrbovana stanovanja DU Kranj, Center Korak, VDC Kranj).

Organizirali smo različne delavnice in družabne igre, ki so potekale enkrat tedensko (delavnice ročnih spretnosti, družabne igre go in šah, Razgibajmo možgane s Scrabblom).

V letu 2025 smo odprli novo zbirko Berem zlahka, v kateri je gradivo, namenjeno tudi starejšim uporabnikom storitev: zvočne knjige, gradivo s povečanim tiskom ter gradivo s prilagojeno vsebino – zbirka Lahko branje. Prostor je opremljen z elektronsko lupo in prilagojenim računalnikom za slepe uporabnike.

Ob zbirki so na voljo tudi pripomočki za branje, ki si jih lahko uporabniki izposodijo za uporabo v čitalnici ali na dom: bralna očala z dioptrijo +1, +2 in +3, CD-predvajalnik s slušalkami za zvočne knjige, barvna ravnala in folije, povečevalne lupe z nastavki, elektronsko povečevalo ter predvajalnik zvočnih knjig v formatu DAISY.

MKK ima svojo premično zbirko tudi v Domu upokojencev Kranj, v kateri je skrbno izbrano gradivo, primerno za branje starejše populacije.

Dostava gradiva na dom je bila namenjena članom knjižnice, ki zaradi zdravstvenega stanja niso mogli prihajati v knjižnico. Dostava se je izvajala po dogovoru z uporabnikom storitve.

Spletna stran knjižnice je stičišče za različne vsebine, namenjene tudi starejšim uporabnikom (ogled predavanj na YouTube-kanalu knjižnice, izposoja e-časopisov, e-knjig in avdio-knjig ter ogled slovenskih filmov v bazi BSF).

Na povabilo Centra za proučevanje in razvoj zdravja pri NIJZ smo vsako leto sodelovali kot aktivni deležniki pri snovanju vseslovenske akcije Pokloni čas, polepšaj dan, namenjene obeležitvi dneva starejših (1. oktober). Knjižnica je v okviru akcije aktivno sodelovala tudi s svojimi dejavnostmi.

Kot demenci prijazna točka se zaposleni redno udeležujemo izobraževanj, ki jih organizira Spominčica – Alzheimer Slovenija. V sodelovanju s Centrom za krepitev zdravja Kranj smo za obiskovalce knjižnice organizirali predavanje in informativno stojnico na temo demence.

V letu 2025 smo nadaljevali z izvajanjem računalniških tečajev v okviru projekta Kompetence za digitalni svet odraslih 2024/25. Ciljna skupina izobraževanj so bili odrasli, stari 30 let in več, brez digitalnih kompetenc ali z že usvojenimi osnovnimi digitalnimi znanji. Glavni cilj programa je razvijanje splošne računalniške in digitalne pismenosti odraslih za kakovostnejše življenje in boljše komuniciranje v družbi. Izvedli smo 17 različnih programov v skupnem obsegu 170 ur. Na usposabljanjih je sodelovalo 224 udeležencev, večinoma starejših. Po zaključku izobraževanj so bili udeleženci usposobljeni za uporabo digitalnih znanj v vsakdanjem življenju. Projekt sofinancirata Evropska unija in Ministrstvo za digitalno preobrazbo.

V Mestni knjižnici Kranj smo se pridružili projektu Erasmus+, ki sta ga prijavi Volkshochschule Iserlohn (Nemčija) in Urad za evropske zadeve mesta Iserlohn. Cilj projekta Prehodi kot priložnost (E-PAC – Passages as Chance) je razviti nove strategije in koncepte za izobraževanje odraslih ob prehodu iz poklicnega življenja v upokojevitve.

Poleg Mestne knjižnice Kranj v projektu sodelujejo izobraževalne ustanove iz Nemčije (VHS), Luksemburga (GERO), Italije (L'Ovile Cooperativa di Solidarietà Sociale srl), Nizozemske (AFEdemy) ter iz pobratenege mesta Iserlohn – Nyíregyháza na Madžarskem. Projekt E-PAC poteka od leta 2024 do leta 2026 in je financiran v okviru programa Evropske unije Erasmus+. V letu 2025 smo v knjižnici v okviru projekta in v sodelovanju z Inštitutom Antona Trstenjaka organizirali Usposabljanje voditeljev za vodenje učne skupine za lažji prehod v upokojevitve. Namen usposabljanja je pridobivanje sodobnih znanj in veščin za vodenje skupin, ki posameznike pripravljajo na kakovostno življenje v obdobju po upokojitvi ter hkrati tudi na lastno staranje.«

18. Priprava vprašalnika na področju varstva starejših v MOK

Za namene priprave nove Strategije varstva starejših v MOK se je konec leta 2025 pripravil osnutek Ankete na področju varstva starejših v MOK. Na podlagi rezultatov ankete se bo videlo kakšne programe si želijo starejši v MOK, kje želijo izboljšanje inp.

b. skrbeli in spodbujali razvoj institucionalnih oblik

1. Cilj, izgradnja novega doma upokojencev oziroma zagotovitev novih javnih domskih kapacitet (najkasneje začetek v letu 2024), je v izvajanju.

V letu 2021 je bila z razpisom projektne natečaja izbrana arhitekturno, krajinsko-arhitekturno, konstrukcijsko, prometno in urbanistično zasnova za gradnjo novega doma; MOK je izbrala projektanta za izdelavo celotne projektne dokumentacije in pridobitev gradbenega dovoljenja.

Septembra 2024 je MOK na MDDSZ poslala podpisan Dokument identifikacije investicijskega programa (DIIP) z naslovom »Gradnja novega doma upokojencev v Mestni občini Kranj. V letu 2022 se je usklajeval tudi sporazum, med MOK, DUK in MDDSZ, o izgradnji infrastrukture za institucionalno varstvo starejših/nameditvenih zmogljivosti za institucionalno varstvo starejših na območju MOK, in sicer kot javnega doma za starejše.

V letu 2023 je bil 1. 3. 2023 med MOK, Domom upokojencev Kranj in Ministrstvom za solidarno prihodnost podpisan sporazum za doseg skupnega interesa, za izgradnjo infrastrukture za institucionalno varstvo starejših na območju MOK. V letu 2023 so potekala usklajevanja z Ministrstvom za solidarno prihodnost, pripravila se je racionalizacija projekta.

V letu 2024 je bilo pridobljeno pravnomočno gradbeno dovoljenje, podpisan je bil DIIP.

V mesecu aprilu 2025 je MOK brezplačno prenesla lastninsko pravico na zemljišču, predvidenem za gradnjo novega DUK na Ministrstvo za solidarno prihodnost. Dom upokojencev Kranj, ki bo gradil enoto pa je v letu 2025 izpeljal postopek za spremembo gradbenega dovoljenja – sprememba investitorja, izdelal PIZ-a, IP-a, izdelal je javni razpis za izbiro projektanta in začel z izdelavo PZI-a.

2. Cilj, zagotovitve kapacitet za začasno varstvo je v izvajanju.

Zagotovitve kapacitet za začasno varstvo so predvidene v novem domu upokojencev, to je enoti Doma upokojencev Kranj na Zlatem polju. V Domu upokojencev Kranj imajo trenutno na razpolago 8 mest za kratkotrajne namestitve, ki pa so vse sproti zapolnjene.

3. Cilj, vzpostavitve dnevnega centra v enoti Doma upokojencev Kranj na Zlatem polju je v izvajanju.

Zagotovitev vzpostavitve dnevnega centra je predvidena v enoti doma upokojencev. V enoti doma bo predvidoma 10 mest za dnevno varstvo.

4. Cilj, zagotovitev dodatnih kapacitet za dnevno varstvo za starejše (do leta 2021) se je izvedel.

Dodatne kapacitete za dnevno varstvo se je vzpostavilo na Planini 1, v bivši trgovini Mercator. Prostori so bili v 2/2 leta 2022 obnovljeni in predani v brezplačno uporabo Domu upokojencev Kranj. Prvi uporabniki so prišli v dnevno varstvo konec leta 2022. V januarju 2023 se je pričelo z izvajanjem, zaradi zakasnitve montaže opreme. Prostori za skupno 30 starostnikov so urejeni po predpisanih sodobnih bivalnih standardih, program izvaja Dom upokojencev Kranj, tako se uporabniki lahko vključujejo tudi v vse organizirane aktivnosti Doma upokojencev Kranj. Ker uporabniki niso vsi vse dni vključeni, je skupno vključenih je 34 uporabnikov. Za ta namen je MOK uspela pridobiti tudi sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj v višini 280.000€, sredstva slovenske udeležbe 70.000 €, strošek MOK v letu 2021 pa je znašal 83.599 €, v letu 2022 pa 517.242 €. V letu 2023 je v dnevno varstvo vključenih 37 oseb, v letu 2024 pa 42, v letu 2025 43.

5. Cilj, zagotovitev oskrbovanih stanovanj (do leta 2024), je v izvajanju.

Konec leta 2022 se je že pričelo rušenje starega objekta nekdanjega samskega doma v Stražišču. V letu 2023 je na tem mestu potekala gradnja sodobnega objekta D 26, ki je v letu 2024 dokončana. Objekt je prilagojen za bivanje tako mlade kot starejše generacije. V objektu je 66 stanovanj, od tega 30 oskrbovanih.

Nadalje je Domplan na Planini gradil novo stanovanjsko stavbo v kateri je urejenih 34 oskrbovanih stanovanj s pripadajočimi skupnimi prostori.

Oskrbovana stanovanja so predvidena tudi v soseski Ob Savi. Skupaj je predvidenih 269 javnih stanovanj, od tega je predvidenih 22 oskrbovanih stanovanj. Gradnja prve faze sošeske s 189 stanovanji bi bila lahko končana v letu 2028, druga faza gradnje stanovanj pa leta 2029, na voljo bo 400 parkirnih mest. Po koncu gradnje in pridobitvi vseh dovoljenj bodo stanovanja, ki bodo velika od 35 do 75 kvadratnih metrov, najemnikom na voljo prek razpisa Mestne občine Kranj. Največ stanovanj bo dvoinsobnih (97), 22 stanovanj bo oskrbovanih.

V MOK je začela rasti tudi soseska Kranjska iskrica, ki se nahaja na območju nekdanje mlekarne. Obsegala bo 269 stanovanj v prvi fazi in 133 stanovanj v drugi fazi. Imela bo približno 670 parkirnih mest (od tega 100 javno dostopnih), živilsko trgovino in dva poslovna prostora. Nepremičninski sklad PIZ, d.o.o. je investitor dveh lamel objekta L (s skupno tremi lamelami), ki imata skupno 57 stanovanj, le ta so arhitekturno in arhitektonsko prilagojena bivanju starejših. Razpis za najem 57. stanovanj za starejše je načrtovan v prvem četrtletju leta 2026.

Pripravila:

Manja Vovk

Andraž Jakelj
Vodja Urada za družbene dejavnosti

Manja Zorko
Predsednica komisije

Poslati po elektronski pošti: članom komisije